

**Екологічне право України:
підручник для студентів
вищих навчальних закладів**

Підручник розрахований на студентів, які навчаються за спеціальністю “Правознавство” освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр, спеціаліст і магістр. Ним можуть користуватися аспіранти та викладачі правознавчих спеціальностей.

Підручник може використовуватися викладачами природоохоронних та економічних спеціальностей вищих навчальних закладів при викладанні еколого-правових та еколого-економічних навчальних курсів. Він також може бути корисним для широкого кола читачів, які цікавляться сучасним станом екологічного законодавства і права України.

З М І С Т

ВСТУП	8
-----------------	---

ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

РОЗДІЛ 1. ПРЕДМЕТ, МЕТОД, ПРИНЦИПИ І СИСТЕМА ЕКОЛОГІЧНОГО ПРАВА

§ 1. Методологія та форми взаємодії людини і суспільства з природним середовищем у різні періоди розвитку цивілізації	15
§ 2. Сучасна екологічна криза: причини, наслідки, форми прояву та шляхи подолання	22
§ 3. Екологічна функція держави і права	27
§ 4. Поняття та визначення екологічного права.	29
§ 5. Предмет, метод і принципи екологічного права.	32
§ 6. Система екологічного права та його співвідношення з іншими галузями права	36

РОЗДІЛ 2. ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ТА СТАНОВЛЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО ЗАКОНОДАВСТВА І ПРАВА

§ 1. Виникнення й основні етапи розвитку екологічного законодавства і права.	40
§ 2. Розвиток екологічного законодавства і права у першій половині ХХ століття	44
§ 3. Розвиток екологічного законодавства і права в другій половині ХХ століття	46
§ 4. Формування і розвиток екологічного законодавства у період державної незалежності України	49
§ 5. Перспективи та напрями подальшого розвитку екологічного законодавства і права у ХХІ столітті	50

РОЗДІЛ 3. ДЖЕРЕЛА ЕКОЛОГІЧНОГО ПРАВА ТА ЕКОЛОГІЧНІ ПРАВОВІДНОСИНИ

§ 1. Поняття й особливості джерел екологічного права.	57
§ 2. Конституційні основи екологічного права та їх основоположне значення для розвитку природоохоронного законодавства	65
§ 3. Спеціальні закони як джерела екологічного права й їх значення для регулювання екологічних суспільних відносин	68
§ 4. Підзаконні правові акти центральних органів влади та відомчих органів управління як джерела екологічного права	72
§ 5. Нормативні акти місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування щодо охорони довкілля	78

§ 6. Визначення та реалізація екологічних правовідносин	80
§ 7. Основні види та особливості змісту екологічних правовідносин	82
§ 8. Актуалізація питань систематизації екологічного законодавства та регулювання екологічних відносин	85

РОЗДІЛ 4. ОБ'ЄКТИ І СУБ'ЄКТИ ЕКОЛОГІЧНОГО ЗАКОНОДАВСТВА І ПРАВА

§ 1. Поняття й ознаки об'єктів екологічного законодавства і права	89
§ 2. Види об'єктів екологічного права	92
§ 3. Суб'єкти екологічного права та екологічна правосуб'єктність.	92
§ 4. Державні органи та органи місцевого самоврядування як суб'єкти екологічного права	100
§ 5. Екологічна правосуб'єктність юридичних і фізичних осіб та їх громадських об'єднань	102

РОЗДІЛ 5. ПРАВО ВЛАСНОСТІ НА ПРИРОДНІ ОБ'ЄКТИ ТА ЇХ РЕСУРСИ

§ 1. Основні ознаки і визначення поняття права власності на природні об'єкти та їх ресурси	110
§ 2. Конституційні засади права власності на природні об'єкти та їх ресурси.	111
§ 3. Право власності на природні об'єкти в природноресурсових кодексах	113
§ 4. Особливості закріплення права власності на природні багатства в природноресурсових законах	113
§ 5. Зміст права власності на природні об'єкти та його реалізація	113
§ 6. Способи захисту й охорони права власності на природні об'єкти та їх ресурси	140

РОЗДІЛ 6. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ЯК ФОРМИ ОХОРОНИ ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА

§ 1. Природокористування як необхідна умова існування людини і суспільства: визначення поняття й основні принципи	14
§ 2. Основні види природокористування та їх юридичне закріплення	15
§ 3. Право загального природокористування та межі його належного здійснення	16
§ 4. Правове регулювання спеціального природокористування	16
§ 5. Зміст права природокористування, права й обов'язки природокористувачів	17
§ 6. Підстави виникнення, змінення та припинення права природокористування	17

**РОЗДІЛ 7. ПРАВОВІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ І КОНТРОЛЮ
У СФЕРІ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ Й ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО
ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА**

§ 1. Основні принципи управління і контролю у сфері природокористування та охорони довкілля	182
§ 2. Система державних органів управління та контролю у сфері використання природних ресурсів та охорони довкілля	186
§ 3. Основні функції управління у сфері природокористування і охорони навколишнього природного середовища	192
§ 4. Правові гарантії участі громадськості в управлінні природокористуванням та природоохороною	203
§ 5. Повноваження органів управління щодо вирішення спорів у сфері використання природних ресурсів та охорони довкілля	206

**РОЗДІЛ 8. ЗАКОНОДАВЧІ ОСНОВИ СТАНДАРТИЗАЦІЇ
ТА НОРМУВАННЯ У СФЕРІ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ Й ОХОРОНИ
НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА**

§ 1. Основні цілі та завдання стандартизації та нормування у сфері природокористування й охорони навколишнього середовища	209
§ 2. Система нормативів і стандартів у сфері природокористування й охорони навколишнього природного середовища	210
§ 3. Фактичні та юридичні критерії якості довкілля: нормативи гранично допустимого шкідливого впливу на довкілля	218
§ 4. Нормування санітарних та захисних зон: умови і порядок їх встановлення та контролю виконання	220
§ 5. Правова природа екологічних стандартів і нормативів та їх співвідношення з правовими нормами.	229

**РОЗДІЛ 9. ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМУВАННЯ, ПРОГНОЗУВАННЯ
ТА ОБЛІКУ В СФЕРІ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ Й ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ**

§ 1. Юридичні вимоги щодо інформації про стан навколишнього середовища: зміст права громадян на екологічну інформацію	231
§ 2. Короткострокові та довгострокові екологічні прогнози та їх народногосподарське й природоохоронне значення	234
§ 3. Законодавчі вимоги щодо ведення екологічного моніторингу та його юридичне і практичне значення	238
§ 4. Правове регулювання ведення кадастрів природних ресурсів та їх еколого-правовий зміст	243
§ 5. Державний облік об'єктів та речовин, що негативно впливають на стан навколишнього природного середовища	249

**РОЗДІЛ 10. ЕКОЛОГО-ПРАВОВА ОСВІТА І ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГО-ПРАВОВОЇ
КУЛЬТУРИ**

§ 1. Взаємодія природного оточення та соціальної культури	255
§ 2. Еколого-правова освіта та її значення для формування еколого-правової культури	259
§ 3. Форми еколого-правового виховання і критерії її ефективності	263
§ 4. Еколого-правова свідомість та форми її прояву	266
§ 5. Еколого-правова культура як складова сучасної цивілізаційної культури	270

РОЗДІЛ. ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

§ 1. Поняття екологічної безпеки та правовий механізм її забезпечення	272
§ 2. Правове регулювання забезпечення ядерної та радіаційної безпеки	277
§ 3. Правове регулювання поведінки з небезпечними хімічними речовинами	286
§ 4. Правове забезпечення біологічної безпеки	291
§ 5. Правове убезпечення від впливу негативних фізичних чинників.	296

**РОЗДІЛ 12. ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ЕКОЛОГІЧНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ
(ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ)**

§ 1. Поняття і функції юридичної відповідальності за екологічні правопорушення	298
§ 2. Підстави юридичної відповідальності за екологічні правопорушення	302
§ 3. Юридичний склад екологічного правопорушення	304
§ 4. Застосування дисциплінарної, адміністративної та кримінальної відповідальності за екологічні правопорушення	315
§ 5. Особливості застосування цивільно-правової відповідальності за порушення екологічного законодавства	324

ОСОБЛИВА ЧАСТИНА

**РОЗДІЛ 13. ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКОРИСТАННЯ
Й ОХОРОНИ ЗЕМЕЛЬ ТА ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ**

§ 1. Земельні ресурси як об'єкт господарського використання та правової охорони: правовий режим цільового використання земель	325
§ 2. Система правових заходів щодо охорони земельних ресурсів та їх закріплення в земельному та екологічному законодавстві	330

‡ 3. Правове забезпечення охорони земель при здійсненні господарської діяльності: рекультивація і консервація земель	336
‡ 4. Правові вимоги щодо охорони земель від водної та вітрової ерозії, хімічного і радіоактивного забруднення та нових технологій	341
‡ 5. Державний, самоврядований і громадський контроль за використанням та охороною земельних ресурсів	345

РОЗДІЛ 14. ПРАВОВІ ВИМОГИ ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ ТА ОХОРОНИ НАДР І КОРИСНИХ КОПАЛИН

‡ 1. Поняття і структура державного фонду надр та державного фонду родовищ корисних копалин	350
‡ 2. Види корисних копалин та їх розмежування на загальнодержавні і місцеві: виникнення та припинення права надрокористування	353
‡ 3. Законодавчі заходи щодо охорони надр: запобігання забудови територій та площ залягання корисних копалин	357
‡ 4. Державний контроль і державний нагляд за веденням робіт з вивчення, використання й охорони надр	363
‡ 5. Юридична відповідальність за порушення гірничого та екологічного законодавства.	365

РОЗДІЛ 15. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ТА ОХОРОНИ ВОД І ВОДНИХ РЕСУРСІВ

‡ 1. Основні законодавчі вимоги щодо раціонального використання та ефективної охорони водних об'єктів та їх ресурсів	375
‡ 2. Правова охорона водних ресурсів через охорону інших природних об'єктів: охорона земель водного фонду та ділянок дна річок, озер, морів та інших водних об'єктів	380
‡ 3. Правовий режим водоохоронних зон і зон санітарної охорони, прибережних захисних смуг та берегових смуг водних шляхів.	381
‡ 4. Правова охорона вод від забруднення, засмічення і вичерпання: умови будівництва, реконструкції та введення в експлуатацію господарських об'єктів і споруд	385
‡ 5. Особливості охорони внутрішніх морських вод і територіального моря.	388
‡ 6. Правова охорона підземних вод та об'єктів питного і комунально-побутового водопостачання.	391
‡ 7. Правові вимоги щодо запобігання шкідливого впливу аварій на водних об'єктах та ліквідації їх наслідків	394
‡ 8. Державний контроль у сфері використання та охорони водних об'єктів та їх ресурсів.	397
‡ 9. Особливості застосування юридичної відповідальності за порушення водного законодавства	400

РОЗДІЛ 16. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВИКОРИСТАННЯ Й ОХОРОНИ ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ ВИКЛЮЧНОЇ (МОРСЬКОЇ) ЕКОНОМІЧНОЇ ЗОНИ ТА КОНТИНЕНТАЛЬНОГО ШЕЛЬФУ

§ 1. Сучасний стан законодавства про морську економічну зону та континентальний шельф: визначення виключної (морської) економічної зони і континентального шельфу	405
§ 2. Правове забезпечення охорони живих ресурсів виключної (морської) економічної зони: особливості правової охорони рибних ресурсів та морського середовища.	409
§ 3. Правова охорона морської економічної зони і континентального шельфу при проведенні наукових досліджень та створенні штучних островів	412
§ 4. Державні органи, які забезпечують охорону суверенних прав України у морській економічній зоні та континентальному шельфу.	414
§ 5. Особливості застосування юридичної відповідальності за правопорушення щодо охорони морської економічної зони та континентального шельфу.	419

РОЗДІЛ 17. ПРАВОВИЙ РЕЖИМ ВИКОРИСТАННЯ ТА ОХОРОНИ ЛІСІВ І ЛІСОВИХ РЕСУРСІВ

§ 1. Сучасний стан законодавства про використання й охорону лісових ресурсів: економічні та екологічні функції лісів	421
§ 2. Державне управління і державний контроль у сфері використання, охорони, захисту та відтворення лісів.	425
§ 3. Державний облік лісів, ведення державного лісового кадастру та здійснення моніторингу лісів.	428
§ 4. Організація охорони і захисту лісів та правовий статус служби лісової охорони.	430
§ 5. Вирішення спорів у сфері охорони лісів і лісових ресурсів та юридична відповідальність за лісопорушення	433

РОЗДІЛ 18. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ТА ОХОРОНИ РОСЛИННОГО СВІТУ І ПРИРОДНИХ РОСЛИННИХ РЕСУРСІВ

§ 1. Законодавство про використання й охорону рослинного світу та рослинних ресурсів загальнодержавного і місцевого значення	439
§ 2. Державне управління і державний контроль в галузі використання й охорони рослинного світу.	441
§ 3. Правове забезпечення охорони об'єктів рослинного світу при здійсненні виробничо-господарської та науково-дослідної діяльності	445
§ 4. Правові вимоги щодо акліматизації, інтродукції та селекції рослин; правила створення і збереження ботанічних колекцій	447

§ 5. Особливості охорони рідкісних і зникаючих видів рослин: вимоги щодо ведення «Червоної книги України» та «Зеленої книги України»	449
§ 6. Юридична відповідальність за правопорушення у сфері охорони рослинного світу	453

РОЗДІЛ 19. ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКОРИСТАННЯ Й ОХОРОНИ ТВАРИННОГО СВІТУ ТА ЙОГО РЕСУРСІВ

§ 1. Основні положення законодавства про використання й охорону тваринного світу	458
§ 2. Державне управління у сфері охорони та відтворення тваринного світу. . .	462
§ 3. Правові заходи охорони тваринного світу: обмеження і заборони стосовно використання об'єктів тваринного світу	466
§ 4. Охорона рідких та зникаючих видів наземних і водних тварин: вимоги щодо переселення й акліматизації тварин.	472
§ 5. Правові вимоги щодо здійснення контролю і обліку та ведення кадастру і моніторингу об'єктів тваринного світу.	477
§ 6. Юридична відповідальність за порушення законодавства про використання та охорону об'єктів тваринного світу.	480

РОЗДІЛ 20. ПРАВОВИЙ РЕЖИМ ОХОРОНИ ТЕРИТОРІЙ ТА ОБ'ЄКТІВ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ

§ 1. Поняття і класифікація територій та об'єктів природно-заповідного фонду: умови і порядок оголошення природних об'єктів заповідними	488
§ 2. Державне управління та державний контроль в галузі організації та охорони природно-заповідного фонду	494
§ 3. Правова охорона природних територій та об'єктів природно-заповідного фонду	498
§ 4. Правовий режим охорони штучно створених об'єктів природно- заповідного фонду	505
§ 5. Юридична відповідальність за порушення законодавства про охорону об'єктів природно-заповідного фонду	508

РОЗДІЛ 21. ПРАВОВІ ЗАСАДИ ВИКОРИСТАННЯ Й ОХОРОНИ КУРОРТІВ, ЛІКУВАЛЬНО-ОЗДОРОВЧИХ ОБ'ЄКТІВ І РЕКРЕАЦІЙНИХ ТЕРИТОРІЙ

§ 1. Сучасний стан законодавства про курорти, лікувально-оздоровчі об'єкти та рекреаційні території	512
§ 2. Поняття та види курортів: порядок використання і охорони їх природного середовища	514
§ 3. Умови і порядок оголошення територій та об'єктів курортними	519

§ 4. Правовий режим лікувально-оздоровчих територій та об'єктів	521
§ 5. Поняття рекреаційних територій та основні законодавчі вимоги щодо їх використання й охорони	525
§ 6. Правові вимоги щодо управління в галузі використання та охорони курортних, оздоровчих і рекреаційних територій та об'єктів	529

РОЗДІЛ 22. ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА МІСТ ТА ІНШИХ УРБАНІЗОВАНИХ ТЕРИТОРІЙ

§ 1. Особливості правової охорони природного середовища у містах та інших урбанізованих територіях	533
§ 2. Формування міського ландшафту й охорона природних ресурсів у населених пунктах	537
§ 3. Правові засоби уникнення забруднення середовища міст та інших населених пунктів шкідливим фізичним, хімічним і біологічним впливом та промисловими і побутовими відходами	541
§ 4. Державні органи та органи місцевого самоврядування охорони навколишнього середовища у містах та інших населених територіях і їх природоохоронні функції	546
§ 5. Правова охорона зеленої і захисної рослинності у містах та інших населених пунктах	548

РОЗДІЛ 23. ПРАВОВА ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА В ПРОМИСЛОВОСТІ, ЕНЕРГЕТИЦІ ТА НА ТРАНСПОРТІ

§ 1. Законодавчі вимоги щодо екологізації виробництва та охорони довкілля від промислового і транспортного впливу	551
§ 2. Правовий вплив на впровадження маловідходних технологій, енергозберігаючої техніки та виробництво безпечної продукції.	553
§ 3. Екологічні вимоги щодо розміщення, проектування, будівництва та реконструкції промислових підприємств	557
§ 4. Правові заходи охорони довкілля на підприємствах паливно-енергетичного комплексу та ядерної енергетики	560
§ 5. Екологічні вимоги щодо експлуатації транспорту та здійснення контролю за діяльністю пересувних джерел забруднення довкілля . . .	563

РОЗДІЛ 24. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОХОРОНИ ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА У СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ

§ 1. Основні напрями охорони навколишнього природного середовища у сільському господарстві.	566
§ 2. Правова охорона ґрунтів сільськогосподарських угідь.	568
§ 3. Правові заходи охорони природного середовища при хімізації сільськогосподарського виробництва	572

4. Охорона сільськогосподарських угідь при застосуванні механізації, нової техніки та нових технологій	574
4.5. Правове забезпечення охорони природного середовища при експлуатації тваринницьких ферм і комплексів	576
4.6. Правова охорона довкілля при здійсненні господарського, житлового та шляхового будівництва у сільському господарстві	578
4.7. Екологічні вимоги щодо знешкодження відходів сільськогосподарського виробництва у переробній промисловості.	581
4.8. Відшкодування шкоди, заподіяної сільському господарству порушенням природоохоронного законодавства.	583

РОЗДІЛ 25. ПРАВОВА ОХОРОНА АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ

4.1. Атмосферне повітря як об'єкт правової охорони	585
4.2. Правові вимоги щодо стандартизації та нормування використання й охорони атмосферного повітря	587
4.3. Правові заходи охорони повітря від виробничого впливу: регламентація викидів забруднюючих речовин зі стаціонарних та пересувних джерел	589
4.4. Правові вимоги щодо зниження фізичного та біологічного впливу на атмосферне повітря.	592
4.5. Особливості охорони атмосферного повітря при будівництві й експлуатації ТЕС і АЕС, видобутку корисних копалин та виконанні вибухових робіт	596
4.6. Правові вимоги національного законодавства та норм міжнародного права щодо запобігання впливу на погоду і клімат.	597
4.7. Державний та громадський контроль у сфері охорони атмосферного повітря	599
4.8. Особливості застосування юридичної відповідальності за порушення законодавства про охорону атмосферного повітря	601

РОЗДІЛ 26. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПОВОДЖЕННЯ З ВИРОБНИЧИМИ ТА ПОБУТОВИМИ ВІДХОДАМИ

4.1. Основні напрями державної політики в сфері поводження з відходами: визначення виробничих і побутових відходів	605
4.2. Функції органів виконавчої влади і місцевого самоврядування щодо поводження з відходами: облік, моніторинг та інформація про відходи	608
4.3. Законодавчі заходи запобігання утворенню відходів та екологічно безпечного поводження з ними	613
4.4. Правове регулювання поводження з небезпечними відходами: вимоги щодо їх утворення, транспортування та зберігання	620
4.5. Економічне й екологічне стимулювання утилізації відходів і зниження обсягів їх накопичення.	626
4.6. Основні види правопорушень у сфері поводження з відходами та застосування юридичної відповідальності за їх скоєння.	631

РОЗДІЛ 27. ПРАВОВИЙ РЕЖИМ ЕКОЛОГІЧНО ВРАЖЕНИХ ТЕРИТОРІЙ І ЗОН НАДЗВИЧАЙНИХ ЕКОЛОГІЧНИХ СИТУАЦІЙ

§ 1. Поняття та види надзвичайних екологічних ситуацій	637
§ 2. Єдина державна система цивільного захисту населення і територій та правове становище потерпілих від надзвичайних ситуацій	641
§ 3. Правові режими екологічно уражених територій та зон екологічного лиха	644
§ 4. Правовий режим надзвичайного стану в умовах надзвичайної екологічної ситуації.	647
§ 5. Правовий режим зони надзвичайної екологічної ситуації.	649
§ 6. Особливості правового режиму території карантину.	651

РОЗДІЛ 28. ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЕКОЛОГІЧНОГО АУДИТУ

§ 1. Мета і основні завдання екологічного аудиту за чинним законодавством та його об'єкти і суб'єкти	656
§ 2. Сфери проведення екологічного аудиту та основні форми і методи його здійснення.	659
§ 3. Порядок і умови проведення екологічного аудиту та правове положення організації еколого-аудиторської діяльності	662
§ 4. Правові вимоги до матеріалів і документів екологічного аудиту та зміст і значення аудиторського висновку	665
§ 5. Правовий статус замовників та вимоги до виконавців екологічного аудиту, їх основні права та обов'язки	666

РОЗДІЛ 29. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

§ 1. Система експертиз в екологічній царині	671
§ 2. Правове регулювання державної екологічної експертизи.	673
§ 3. Оцінка впливу на навколишнє середовище та її відмінність від екологічної експертизи	679
§ 4. Правове регулювання здійснення громадської екологічної експертизи та інших видів експертиз у сфері охорони довкілля	681
§ 5. Правові засади проведення судової екологічної експертизи	685
§ 6. Правові засади та особливості проведення експертизи проектів будівництва	687

РОЗДІЛ 30. ЕКОНОМІКО-ПРАВОВИЙ МЕХАНІЗМ ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА

§ 1. Поняття та структурні складові економіко-правового механізму охорони навколишнього природного середовища	692
---	-----

ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

Підручник
для студентів вищих навчальних закладів

За редакцією Каракаша І. І.

§ 2. Правові вимоги щодо фінансування заходів охорони навколишнього природного середовища	694
§ 3. Правове регулювання сплати екологічного податку	698
§ 4. Правові засади справлення плати за використання природних об'єктів та їх ресурсів	702
§ 5. Правові основи екологічного страхування та перспективи його подальшого розвитку	713
§ 6. Правові засади економічного стимулювання в системі охорони навколишнього природного середовища	716

СПЕЦІАЛЬНА ЧАСТИНА

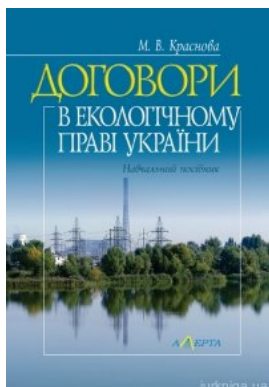
РОЗДІЛ 31. ОСНОВНІ ВИМОГИ ЗАКОНОДАВСТВА ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН ЩОДО ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

§ 1. Загальна характеристика законодавства зарубіжних країн про регулювання охорони навколишнього середовища	721
§ 2. Правове регулювання охорони навколишнього середовища у США, Канаді та Латиноамериканських країнах	725
§ 3. Правове регулювання охорони навколишнього природного середовища в Білорусії, Росії та інших країнах СНД.	730
§ 4. Правове забезпечення охорони навколишнього середовища в країнах Східної Європи	734
§ 5. Законодавчі вимоги щодо охорони навколишнього середовища в країнах Європейського Союзу	736
§ 6. Адаптація екологічного законодавства України до права навколишнього середовища Європейського Союзу	743

РОЗДІЛ 32. МІЖНАРОДНО-ПРАВОВА ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

§ 1. Поняття й особливості міжнародного права навколишнього середовища.	746
§ 2. Джерела і принципи міжнародного права навколишнього середовища	748
§ 3. Міжнародні природоохоронні організації та міжнародні конференції	757
§ 4. Основні вимоги міжнародно-правової охорони окремих об'єктів навколишнього середовища	760
§ 5. Регіональне, субрегіональне та двостороннє співробітництво з охорони навколишнього середовища	766
§ 6. Регіональні і субрегіональні угоди з охорони навколишнього середовища з участю України	773

Книги, які можуть вас зацікавити

Договори в
екологічному праві
України

Екологічне право
України. Навчальний
посібник для
підготовки до іспитів

Природоохоронні
доктрини в системі
джерел права

Закон України “Про
охорону
навколишнього
природного
середовища”

Кодекс України про
надра

Правові аспекти
екологічного
страхування в Україні

Перейти до галузі права
Екологічне право

Перейти на сайт →